

CURS ACADÈMIC:

LLICENCIATURA: Periodismo

CURS: 2006-07

Codi:	20732
Assignatura:	Edició en premsa (castellana)
Tipus d'assignatura:	Troncal
Nº de crèdits:	5
Professorat:	Teoria: Elvira Altés. Pràctiques: Mercè Díez, Núria Almirón
Grups:	01 - 51
Llengua en que s'imparteix la docència:	 catalana
Quatrimestre:	cinquè

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Proporcionar a l'alumnat el coneixement dels mètodes utilitzats a la premsa per sistematitzar la presentació dels textos periodístics, tant en els aspectes ortogràfic, gràfic, sintàctic i estilístic com en el de l'estructura i l'ètica informativa.

TEMARI:

1. Fonaments i funcions de l'edició periodística. Del text escrit al text editat. El fons i la forma. L'edició com a garantia de l'ètica periodística.
2. Obres de referència: jerarquització i ús. Dicionaris, gramàtiques i llibres d'estil.
3. L'edició centralitzada. Procés de reelaboració d'un text. Redacció, correcció i edició. Diferents models organitzatius segons periodicitat i graus d'especialització dels mitjans.
4. L'edició en funció del gènere: informació, interpretació i opinió. Les fonts, validesa i contrast. L'autoria i les veus. Estil directe i estil indirecte.
5. Elements d'un text periodístic: títol, avanttítol, subtítol, entradeta, intertítol, destacat, lid, cos del text, peu de foto, signatura, peça complementària. Característiques segons models de diari i publicació.
6. Elaboració i reelaboració de titulars. Efectes de sentit que se'n deriven. Presència o absència del verb. La representació del temps. Relació de complementarietat entre tots els elements de titulació.
7. Característiques sintàctiques de l'estil periodístic i normes d'edició. Construcció de frases i paràgrafs. Concordances i ritme.
8. Característiques lèxiques de l'estil periodístic i normes d'edició. Vocabulari accessible i terminologia especialitzada. Precisió semàntica. Llenguatge políticament correcte. Neologismes, estrangerismes, arcaismes, préstecs. Criteris d'acceptabilitat.
9. La puntuació: coma, punt, punt i coma, dos punts, punts suspensius, guió, guionet, parèntesis, claudàtors, barra inclinada.
10. Repàs de qüestions gramaticals. Correcció d'errors més freqüents.
11. Convencions ortotipogràfiques: cursiva, negreta, rodona, majúscula, minúscula, sigles, xifres, magnituds. Topònims i antropònims. Transliteracions.

12. Edició creativa en la presentació de la informació: desglossats, peces complementàries i destacats. Disseny i tipografia.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

Alarcos Llorach, Emilio, *Gramática de la lengua española*, Espasa Calpe. Madrid 1994

Alvar, Manuel, *Diccionario de Voces de uso actual*, Arco. Madrid 1994

Apuntes de estilo (fotocopiats), Bellaterra, Facultat de Ciències de la Comunicació.

Casares, Julio, *Diccionario ideológico de la lengua española*, Gustavo Gili. Barcelona 1994

Libro de estilo de El País, Ediciones El País. Madrid 2002.

Martínez de Sousa, José, *Diccionario de usos y dudas del español actual*, VOX. Barcelona 1998

Moliner, María, *Diccionario de uso del español*, Gredos. Madrid 1999

Real Academia Española, *Diccionario de la lengua española*, Espasa 2001

Real Academia Española, *Diccionario de uso del español*, Gredos. Madrid 1992

Real Academia Española, *Ortografía de la Lengua Española*, Espasa. Madrid 1999

Real Academia de la lengua, *Diccionario Panhispánico de dudas*, Santillana, 2005.

Seco, Manuel, *Gramática esencial del español* Espasa Calpe. Madrid 1991

- *Diccionario del español actual*, Aguilar. Madrid 1999

Xuriguera, J.B., *Los verbos conjugados*, Editorial Claret. Barcelona 1997.

COMPLEMENTÀRIA:

Agencia EFE, *Manual de Español Urgente*, Cátedra. Madrid 1995

Fundación EFE, *El idioma español en el deporte*, Fundación Efe. Madrid 1994

Fundación EFE, *El neologismo necesario*, Fundación Efe. Madrid 1994

García Domínguez, Pedro y Gómez Font, Alberto, *El idioma español en las agencias de prensa* Fundación Germán Sánchez Ruipérez. Madrid 1990

Gómez Font, Alberto, *Vademecum de Español Urgente (I)*, Fundación EFE. Madrid 1995

Gómez Torrego, Leonardo, *El buen uso de las palabras* Arco. Madrid 1993

- *Manual de español correcto*, 2 vols. Arco. Madrid 1993

- *El léxico en el español actual: uso y norma*, Arco. Madrid 1995

Grijelmo, Álex *El estilo del periodista* Taurus. Madrid 2001

- *Defensa apasionada del idioma español*, Taurus. Madrid 1998

Lázaro Carreter, Fernando, *El dardo en la palabra*, Galaxia Gutenberg/Cículo Lectores.

Barcelona 1998

- *El nuevo dardo en la palabra*, Aguilar, Madrid 2003

Libro de Estilo de ABC

Libro de Estilo de El Mundo

Libro de Redacción de La Vanguardia

Martínez de Sousa, José, *Diccionario de Ortografía*, Anaya. Madrid 1995

- *Diccionario de edición y auto-edición*, Pirámide. Madrid 1994

- *Diccionario de Voces de uso actual*, Arco. Madrid 1994

Pujol, Josep M., i Joan Solà: *Ortotipografia. Manual de l'autor, l'autoeditor i dissenyador gràfic*, Barcelona, Columna, 1995.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA

S'establirà una estreta vinculació entre la part teòrica i la part pràctica de l'assignatura per tal de dotar de coherència al procés global d'aprenentatge i facilitar la consolidació dels coneixements adquirits per l'alumnat.

En funció d'aquests objectius, el temari del programa s'anirà desenvolupant de manera que els continguts impartits a cada sessió teòrica seran aplicats en la resolució dels exercicis que es plantejaran a les corresponents classes de pràctiques. Cal remarcar que tant a la part teòrica com a la part pràctica de l'assignatura s'estimularà l'alumnat no només a conèixer els procediments, recursos i convencions de l'edició periodística, sinó també a reflexionar-hi críticament a partir de criteris deontològics.

Les classes de teoria es desenvoluparan en forma de sessions monogràfiques i introduiran l'alumnat en tots aquells aspectes que cal tenir en compte a l'hora de portar a terme l'edició de textos periodístics, amb les variables que determinen com es desenvolupa l'edició periodística (en funció de les característiques del mitjà, del tipus de text...)

PRÀCTIQUES:

Pel que fa als exercicis pràctics, que seran puntuats, es treballarà generalment sobre textos periodístics reals que hauran estat modificats (eliminant o afegint incorreccions o problemes a resoldre) per tal d'ajustar-los a un nivell de dificultat progressiu, sempre en funció dels continguts que s'hauran treballat anteriorment a les classes de teoria. L'alumnat haurà de detectar errades i esmenar-les, reparar omissions, eliminar redundàncies, revisar la coherència en l'aplicació de les normes ortotipogràfiques, ajustar el text a l'espai assignat... en definitiva, revisar i millorar, quan calgui, la qualitat global del text.

També es preveu destinar unes classes pràctiques a sessions-taller en les que treballar certs aspectes específics de l'assignatura (puntuació, convencions tipogràfiques, citacions i titulació). En aquest cas, els exercicis no es puntuaran i la correcció es farà de manera conjunta, a la classe de pràctiques, o bé es facilitaran eines d'autocorrecció.

SISTEMA D'AVALUACIÓ:

Per acollir-se a l'avaluació continuada l'alumnat haurà de fer:

- Els exercicis pràctics (com a mínim, sis de les vuit pràctiques puntuades previstes).
- Presència en les sessions de taller
- Un treball d'anàlisi sobre un aspecte específic de la tasca d'edició o bé sobre l'edició en un mitjà concret. El treball es desenvoluparà en grups de com a màxim quatre persones del mateix grup de pràctiques. Quedaran eximits de l'examen de teoria els responsables d'un treball que obtingui qualificació a partir de 6,5.
- Examen teòric

Si no es supera l'avaluació per aquesta via, caldrà presentar-se a l'examen final teòric i/o pràctic. A la segona convocatòria només caldrà examinar-se de la part que no hagi estat aprovada.

Per aprovar és imprescindible superar tant la part teòrica com la pràctica de l'assignatura.

ALTRES QÜESTIONS

Data